

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 5.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A görög kormány és a román iskola

Minden román ember a legnagyobb megütközéssel vette tudomásul, *Samarineanu* román tanár nyilatkozatát, aki a román kisebbség helyzetének tanulmányozása céljából Görögországban látogatást tett. A görög kormány, — így mondta *Samarineanu* — minden elfogadható indok nélkül megszüntette a pindus-vidéki román kisebbség egyetlen elemi iskoláját, melyben a tanítás a gyermekek anyanyelvén: románul folyt.

A görög kormánynak ez az intézkedése méltán sérti minden román ember nemzeti érzését. Ma, 1925-ben, amikor végre elérkezett az az időszak, amelyben a nemzetek szabad és békés kulturversenye harcolhat az emberiség általános civilizációjának szent ügyéért, az ilyen hatalmi intézkedés értelmetlen és bántó. Különösen egy olyan ország részéről, melylyel a legbarátságosabb viszonyban élünk és amellyel nagyon sok és fontos gazdasági és politikai kérdésben a legszorosabb együttműködésre vagyunk utalva.

A görögországi román gyermekeknek igenis joguk van az ismeretek alapelveit anyanyelvükön megtanulni. Joguk van ahhoz, hogy megismerkedjenek nemzetük történelmével, gyorsan fejlődő irodalmával, az új Románia földrajzával. Ez olyan jog, amelyet egyetlen kultúr állam sem vonhat kétségbe, amelyet a szövetséges államok konferenciája az 1919. december 9-iki kisebbségi egyezményben intézményesen is biztosított. — Görögországnak tehát az egész kulturvilággal szemben kötelessége a román kisebbség nemzeti jogait épségben tartani.

Nem is értjük, mi volt a célja a görög kormánynak ezzel az intézkedéssel? Csak nem lehet a maroknyi román kisebbséget irredentizmussal meggyanúsítani? Csak nem féltette Görögország a saját nyelvét, kulturáját, irodalmát egy kis román nyelvű elemi iskolától? Nem is tudjuk elképzelni másképpen, néhány tulajdonán sovíniszta görög politikus elhamarkodott és kellő

kritika nélküli hazafias felbuzdulásának esett áldozatul a román iskola.

A pindus-vidéki román gyermekekre végzetes katasztrófát jelent az iskola bezáratása. Nem azért, mert most már görögül kell tanulniok, hiszen utóvégre ők is görög állampolgárok lesznek, akik részére már csak praktikus szempontból is feltétlenül szükséges az államnyelv ismerete. Hanem főképpen azért, mert egyáltalában oktatás nélkül maradnak. A román gyermekek legjobb akas

rat mellett sem képesek a görög nyelvet máról-holnapra annyira elsajátítani, hogy ezen az idegen nyelven tanulmányukat megkezdhesék. — Igaz, görögül meg fognak tanulni, de nem fogják ismerni saját anyanyelvük törvényeit, helyesírási szabályait, fajtésvéreik hazáját, történelmét és kulturáját. Pedig ezek a legfontosabb ismeretek, amelyek nélkül minden oktatás csak száraz, lélek nélküli, unalmas és értéktelen időtöltéssé válik.

Nagyon sajnáljuk a görögországi román gyerekeket, akiket elszakítanak a román kultúra egyetemes tödzséről.

Elfogták a bécsi horogkeresztes diák egyik gyilkosát

Politikai válság fejlődik a büntényből. — Erős rendőri készültségek Bécs utcáin

— Bécsi tudósítónk távirata —

A szombaton történt politikai gyilkosság izgalomban tartja az osztrák főváros lakosságát. A bécsi rendőrség detektívjeinek huszonegy órai nyomozás után

sikerült *Mohapel* diák gyilkosát: *Seidl József* rovttmultu apacs személyében elfogni.

A gyilkost azonnal kihallgatták. Beismerte, hogy két késszurást ejtett a diákon;

a tulajdonképeni gyilkosságot egy vasutas külsejű egyén követte el.

A rendőrség a vallomás alappán nyomozást indított az állítólagos vasutas kézrekerítésére.

A gyilkosságból az egymással szembenálló politikai pártok tőkét igyekeznek kovácsolni. A jobboldali lapok összefüggést keresnek a gyilkosság és a szociáldemokrata szervezetek között.

A rendőrség házkutatást tartott a kommunista ifjúság munkások helyiségében és a párttitkárságon. Mindkét helyen számos kompromittáló iratot foglaltak le. A Praterstrassén, ahol a gyilkosságot megelőzően az ominózus gyűlés volt, az újságárusítást betiltották. Bécs utcáin erős lovas és gyalogos rendőrorjáratok cirkálnak, hogy elejét vegyék minden további tüntetésnek.

Óriási viharok Budapest és Kecskemét környékén

Tusztul a szőlő és gyümölcsstermés

— Budapesti tudósítónk távirata —

Hétfőn délelőtt orkánszerű szélvihar dühögött a magyar fővárosban és környékén. A hatalmas vihar

embereket döntött fel, fákat csavart ki és háztetődarabokat sodort le.

Számos esetben a mentőket hívták ki a sebesülésekhez. A

tűzoltóság és a mentők teljes készültséggel táboroztak a város különböző részein. Emberéletben nem esett kár.

A budapesti viharral egy időben a nagy magyar Alföldön óriási felhőszakadás volt, amely Lajosmizse környékén a gyümölcs és szőlőtermés nyolcvan százalékát elpusztította.

totta. Az Alföld több vidékén a pusztítás még nagyobb.

A tegnapi katasztrófális vihart megelőzőleg adta ki a földművelésügyi minisztérium jelentését.

az ideiglenes várható bortelesről, amelyet négy-hat millió hektóliterre becsületek a tavalyi kétmillió hektóliterrel szemben.

Természetesen a vihar következtében, — amely ezideig felbecsülhetetlen károkat okozott — ezek a kilátások meghiúsultak.

Prágából, Bécsből és Bozroszlóból érkező jelentések szerint Csehországban, Ausztriában és Délkeleti-Németországban nagy jégverések, viharok voltak, amelyek a szőlőtermés nagyrésztét elpusztították.

Mi lesz a váradi adófelelbezésekkel

Pénteken tartotta a váradi pénzügyigazgatóság működő adófelelbezési bizottság utolsó ülését, amelyen befejezték az összes felelbezési ügyek tárgyalását. A bizottság munkája ellen több felszólalás hangzott el, sőt, mint ismeretes, a bizottság egyik tagja időközben lemondott, mivel nem volt hajlandó a bizottság munkájáért a felelősséget vállalni.

Az *Estilap* munkatársa felkereste a pénzügyigazgatóságon *Urbeanu* pénzügyi adminisztrátort, aki *Vasilescu* pénzügyigazgatót szabadságideje alatt helyettesíti — és felvilágosítást kért a bizottság munkájáról.

— A bizottság egyelőre befejezte működését — mondotta *Urbeanu* pénzügyi adminisztrátor — és most szeptemberben 15-ig szünetet tartunk. Szeptemberben és októberben tárgyalás alá vesszük a beérkezett 200 felelbezési ügyet. Az akták áttanulmányozása után kijelenthetem, hogy

sok olyan felelbezés kerül tárgyalás alá, amely adóalap elengedésben fog részesülni.

mivel a felhozott indokok a törvényes követelményeknek megfelelnek.

Atlantic nyári és Apolló mozgók

6 1/4 és 9 1/4 órákor

6 és 9 órákor

Ma kedden utlojára

Pietro, a kalóz

hatalmas kalózfilm 6 hosszú felvonásban.

A főszerepben:

PAUL RICHTER, AUD EGEDE NISSEN, RUDOLF K. ROGGE

Holnap szerdán **A KIS JACK** izgalmas társadalmi dráma 9 felvonásban

HIREK

* Az olasz király nővére Bukarestben. Az aostai hercegnő, az olasz király nővére tegnap Bukarestben tartózkodott a trónörökös kíséretében. Este elutazott.

* Újból elhalasztották az állampolgárságról szóló okmányok kiadását. Nemrégiben hírt adott az Estilap arról, hogy a polgármesteri hivatal intézkedésére augusztus első napjaiban megkezdik az állampolgárságot igazoló eredeti okmányok kiállítását. Ma délután aztán illetékes helyen azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az igazolványok kiadása újabb halasztást szenved, miután az előkészítő munkálatok még nem nyertek befejezést. A polgármester hazaérkezése után azonban a legrövidebb időn belül befejezik a munkálatokat, úgy hogy semmi akadály nem lesz az állampolgárságot igazoló eredeti okmányok kiállításának.

* Magyarország külkereskedelmi szerződésének kötéséről tárgyal. Budapesti tudósítónk táviratozza: Hétfőn megkezdődtek Budapesten a magyar-francia és magyar-cseh tárgyalások, amely nemcsak szűkebb jellegű provizorium megkötése, hanem maradandóbb, hosszabb lejáratu kereskedelmi szerződés létrehozására irányul.

* Vázsonyi nem vállalta Beniczky Ödön védelmét. Budapesti tudósítónk táviratozza: Az Új Nemzedék úgy értesül, hogy Vázsonyi Vilmos nem vállalta el Beniczky Ödön védelmét.

* Nemzetközi meteorológiai hivatal. Genfből jelentik: A szellemi együttműködés népszövetségi bizottsága megbízta Einstein és Lorentz egyetemi tanárokat, hogy vizsgálják meg a meteorológiai hivatal felállításának kérdését.

* Mindenkinnek meg kell nézni a Hegedűs Gyula estét.

* Orvosi hír. Dr. Gerő Sándor, a tüdőbetegségek szakorvosa, szabadságáról hazaérkezett.

x Csipkék, himzések, kesztyűk, harisnyák és mindenféle rövidáru cikkek legolcsóbban beszerezhetők Ábrahám-nál Strada Rimanóczy-utca 4.

* Perlik a hitelezők a Kolliner-féle csódtömeget. A nagyváradai törvényszéken ma délután tárgyalta dr. Aliquander Kálmán csódbíró dr. Pop Sándornak a Kolliner csódtömeggondnokának a hitelezők követelésére vonatkozó bejelentését. A tömeggondnok eddig a következő követeléseket ismerte el: Economia 1.698.630 lei követelés helyett 218.724 lei, Magyar Általános Hitelbank (400.000) 235.000 lei, Egyesült Bank (500.000) 250 ezer lei, Posta és távirat 344 lei, Polgári Takarékpénztár (300.000) 250.000 lei, dr. Kiss Döme (10.000) 6.200 lei, Vámos Jakab 12.193 lei, dr. Fried János (100.000) 40.000 lei és dr. Cosma Gábor 1556 lei 50 bani. Az el nem ismert követelésekért a hitelezők a tömeggondnokot perelni fogják.

* Gyilkolt az öreg Kincses... Hiába, van még ötlet az emberekben. Bizonyítja ezt az alábbi kis cikk, amelyet egy vidéki napilaphól veszünk át; s amely szóról-szóra ezt mondja:

Szenzációs gyilkosság

Az öreg Kincses gyilkosságba keveredett. Egy csuda malacot gyilkolt le. Bűnbocsánatul disznótortos vacsorát rendez — ma este a Kincses-féle vendéglőben. Jó nagyváradai huncut bor is akad még a Kincses-pincében, tehát nagy bűnbocsánatra van kildetés. A csudamalac elfogyasztására szívesen látja, sőt elvárja barátait, ismerőseit, vendégeit teljes tisztelettel.

Kincses Imre.

* A sütőmunkások e hó 5-én, szerdán délután 3 órákor közgyűlést tartanak. Minden szak társra kötelező a megjelenés. A központból Székely szövetségi elnök érkezik a közgyűlésre, amelyet a Cuza Voda (volt Szacsvey)-utca Munkásokotthonban tartanak.

* Tűz a kaposvári színházban. Az Estilap tudósítója táviratozza: Hétfőn este a kaposvári színház eddig még ismeretlen okból kigyulladt. A hamarosan kivonult tűzoltóságnak negyedóra alatt sikerült a tüzet lokalizálnia és csupán az épület kupolája rongálódott meg. A tűz kitörésének idején a színház nem tartott előadást.

x Földes címfestő Strada Saguna (Kapucinus-utca) 19.

* Hol lesz panasz eme és tenni árdragítás miatt? Az új kávéházi és éttermi árak életbeléptetésének napján megírtuk: hol tehet panaszt a közönség, ha valaminek az árát drágának tartja. Egyik reggeli lap cikkírója ma kérdést intéz ebben az ügyben a polgármesteri hivatalhoz, amely most újból közli, hogy árdragítás miatt feljelentést lehet tenni: a polgármesteri hivatalnál, a járásbírósnál és végül a rendőrségen. Az eljárást két héten belül lefolytatják.

* Járhatatlan országutak Bihar megyében. Diószeg környékének népe sűrűn panaszkodik, hogy az országutak arra felé ugyszólván teljesen járhatatlannak. Pár héttel ezelőtt hozzáfogtak ugyan az utak javításához, de úgy, hogy fél méter szélességben földet hántak az útra, mire aztán jöttek a nagy esőzések és az országut teljesen járhatatlanná lett. Bihar megyének jórésze eképen csaknem teljesen el van zárva a világtól. Tempelean alispánnak, aki a megyei utak sorsát mindig szíven viselte, figyelmébe ajánljuk ezt a panaszt.

* Sütőmunkások szerdán délután három órákor félévi közgyűlést tartanak. Minden tagra számít a vezetőség.

A csapodár herceg

Koline legszebb filmje

x Az amsterdami „Arany-eső” jegyek tulajdonosai, akik eddig még nem nverték, saját érdekükben közölik: címüket Rudolf Mosse hirdetési vállalatnál Oradea-Mare „Arany-eső” jelégére.

x Az Egyesült Bank és Takarékpénztár deviza-osztálya működését augusztus harmadikán megkezdte.

x Selejtes harisnyák megérkeztek újból minden létező színben Ábrahám-nál, Strada Rimanóczy-utca 4.

x Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshöz legalkalmasabb haszkötöket készít Kovács Sándorné (Nilgesztelep) pályaudvarral szemben.

x Fürdősapkák és fürdőcipőkből nagy választék az Angyal Drogueriában.

x Nem izzad se keze se lába ha Ultra krémet használ. — Csak az Angyal Drogueriában kapható.

Okvetlen beira o om

a Hegedűs Hirlapiroda kölcsönnyvtárába, mert a legújabb könyvujdonságokat olvashatom 40 lei havi olvasási díjért.

Dorian Terrasse

9 órákor

Dorian filmszínház

6 órákor

Ma, kedden

A modern hamupipőke

Dráma 7 felvonásban

A főszerepben: Koline Rimsky és Andree Brabant

Konstantinápoly, Chamonix, Mont Blanc, Marsailles, Délamerikai bar, kakasviadal s.b.

Jön: a „Párisi Olympiász”

MOZI

— Pietro, a kalóz filmet ma, kedden mutatják be utoljára az Atlantic- és Apolló-mozgókban. Aki e filmet látta, a legnagyobb elragadtatással tárgyalta e filmnek minden szépségét, nagyszerűségét s egyhangulag az a vélemény alakult ki, hogy ennél grandiózusabb kalóz tárgyú filmet Váradon még nem mutattak be. A darab sikerét biztosította, kitűnő témája mellett, a rendezői kéz mesteri alkotása és a szereplők, utólráhetetlenül tökéletes játéka. Holnap, szerdán a Kis Jack című izgalmas társadalmi dráma megy, amely egy szerencsétlen apa szenvedéssel teli élet-történetét tárgyalja.

A csapodár herceg

Koline legszebb filmje

— Koline, Rimsky és Andree Brabant játszik a főszerepet a „Modern Hamupipőke” című 7 felvonásos filmben, melyet ma, kedden mutat be a Dorian-filmszínház. Gyönyörű konstantinápolyi és chamoxi felvételek teszik ezt a filmet gyönyörűvé. A filmet látszik Európa legmagasabb hegy-csúcsa, a 4200 méteres Mont Blanc is. A pazar kiállítású film előadásai 6 és 9 órákor kezdődnek. — Jön: „A párisi Olympiász”.

ROKOKÓ-STILUS...

A fiatal Kohnnak a házasság közvetítő elmondja, hogy a szóbanforgó leány igen gazdag.

— Már is el van véve, — mondja Kohn.

— De arra figyelmeztetnem kell, hogy a leánynak görbe lába van.

— Na és? Direkt kedvencem a rokokó stílus.

Mark Twain és a nagyváradi törvényszéki kézbesítő

Mark Twaint, — azt hisszük, — fölösleges bemutatnunk olvasóinknak. Van ő olyan híres író, hogy Nagyváradon is ismerjék a nevét és tudják róla, hogy sok egyéb nevezetes regény között is a népszerű „Huckleberry Finn” szerzője. Viszont a nagyváradi törvényszéki szóbanlevő kézbesítőjéről föl kell tételnünk, hogy nem minden olvasónknak van szerencséje őt ismerni, ezért bemutatjuk:

Márk Zsigmond az ő becsületes neve. Ezekután már azt kell megmagyaráznunk, hogy miként kerül egy kalap alá a nagy amerikai írónak és a kis váradi kézbesítőnek meglehetősen ellentétes személyisége. Ime a magyarázat:



Zsiga bátyánk arról panaszkodott a minap, hogy nehéz az élet.

— Csakugyan nehéz, — állapítottuk meg mi is, mivelhogy ez igen principiális megállapításokban mindenkor szívesen szolidáris az ember.

— Hej, csak ne volna Amerika olyan messze! — toldotta meg a sóhaját Márk ur egy ujjal.

— Mi az ördög! — kérdeztük — csak nem kell tán Amerikába kézbesítenie egy idézést?

— Nem á kérem, hanem hát rokonom van ott, édes egy rokonom!

— Ne mondja! Csak tán nem valami amerikai milliomos?

— Abbizony, ha mondom! Ugy hívják, hogy Márk Twain!

Persze, hisz ez könnyen lehetséges: Mark Twain és Márk Zsigmond. Igaz, hogy az egyiknek keresztnéve az, ami a másiknak vezetéknéve, de hát jó az Isten és — egyebek híján — legalább reménységet ad a szegény emberfiának. Ő pedig, az amerikai Mark Twain nagyváradi rokona, a jóra való törvényszéki kézbesítő, még hozzátette, hogy:

— Legalább is azt mondják. Azt, hogy rokonok vagyunk. Meg, hogy még örökölni is fogunk utána... Ha igaz...

Nyájas olvasó! Ha Istent ismersz, meg ne mondd a kis törvényszolgának, hogy az ő Mark Twainja már rég meghalt. És azt se, hogy... Nem, egyáltalában ne mondj neki semmit!

(—szló)

Tabéry: Szarvasbika Ár 160 lei

LEITER MÁRTON R-T-nál delatnek, balistok, pouptienek, zellrek mélyen leszállva.

* Nőiszabók figyelmébe. Megérkeztek az őszi kosztüm divatlapok a Hegedűs Hirlapíródába.

Olcso és elegáns
GYERMEKPIPÓK „CARMEN”
gyermekcipőszalonban, Str.
I. Vulcan, (Nagy Sándor-u.) 4

PERZSASZÖNYEGEK
részletfizetésre is kaphatók
Sternbergnél Bulev. Regele
Ferdinand (Rákóczi-ut) 14 1803

A voltellenséggel szemben is igazságosnak kell lenni

Tainlevé francia miniszterelnök a népek békéjéről

— Az Estilap eredeti távirata —

Paul Painlevé francia miniszterelnök vasárnap részt vett Lorettóban, a világháborúban elesett hősök emlékszoberának leleplezési ünnepségén és felavató beszédében ezeket mondotta:

— A hősök azért estek el, hogy a népek ezentúl békében élhessenek. Bármennyire pusztítottak is, sőt erőszakoskodtak, mégis kötelességünk igazságot szolgáltatni azoknak, akik a tűzvonal másik oldalán voltak. Az igazságot nem lehet összeegyeztetni az erővel.

A kis francia táncosnő, akit megfojtottak a pásztorórán

Öt év után fogták el a gyilkosokat

(Párisi tudósítónktól): Öt évvel ezelőtt történt az a rablógyilkosság, amelynek a kis Yvonne Schmidt marseillei táncosnő volt az áldozata. A nevét is elfelejtették és most kerültek csak a vádlottak padjára gyilkosai, akik fölött az aix-en-provencei esküdttörvényszék ítélkezett. Két rettegett apacs, Coullion és Polget, vagy amint a nép nevezte őket, a „tömpeorru” és az „atléta”, ültek a vádlottak padján. A „tömpeorru” volt az, aki meggyilkolta és kirabolta a táncosnőt, az „atléta” pedig a lakásadónőjével, Marchand asszonnyal akart ugyanígy elbánni, de elriasztották. Az esküdttörvényszék a „tömpeorru” halálra, az „atléta” pedig életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

Az izgalmas végtárgyalás lefolyásából a következőképpen lehet megkonstruálni a bűntény lefolyását: 1920 szeptember 25-én reggel a marseillei rue de la République 19-ik számú ház lakóit segélykiáltások verték fel. Simone Marchand asszony, az egyik lakó, kitérte az udvari szoba ablakát és rémülten ezt kiáltotta:

Segítség, meg akarnak gyilkolni!

Amikor berohantak hozzá, a merénylő már eltűnt.

— Meg akartak fojtani, — mondotta — de kiszakítottam magamat a merénylő kezei közül, aki az összes ékszereimet elrabolta.

Azután beköltözött a szomszéd szobába:

— Hát te veled mi van Yvonne, hogy nem mozdulsz?

Semmi felelet. Bementek a szobába és ott találták a kis Yvonne-t, a marseillei mulatók parkettáncosnőjét az ágyában — holtan. Megfojtották és kirabolták.

Marchand asszony, aki szemrevaló nő, elmondta, hogy két fiatalemberrel térték haza a mulatóból, akik gallériósan viselkedtek. Az egyik tömpeorru s a másik pedig atléta-termetű ember volt és ezeken a neveken emlegették őket ettől fogva egész Dél-Franciaország lakossága. Őt esztendő telt el, amíg el tudták őket fogni Aix-en-Provenceban és most utólréje őket a nemezis. A két banditának csak nagynehezen tudták megállapítani a személyazonosságát, mert nem akarták megmondani a nevüket. Végre is megtudták, hogy a tömpeorru Yves Coullion-

nak, az atléta pedig Albert Polgetnek hívják.

Coullion az egész vizsgálati fogás alatt örültek tetette magát és a tárgyaláson is így viselkedett. Az elnök összes kérdéseire lehetetlen válaszokat adott. Amikor a nevét kérdezték, így felelt:

— Bonaparte Napoleon vagyok, tegnap multam 900 esztendő. Hogy hol születtem? Hát Magyarországon, de ez olyan régen volt,

„Egyetlen, drága Micikém!”

A HALALRAÍTÉLT LÉDERER HAZASPAR LEVELEZÉSE A FOGHÁZBAN — LÉDERER AZ ANGALOKKAL TÁRSALOG

— Budapesti tudósítónk távirata —

A halálra ítélt Léderer főhadnagy, — mint ismeretes — elítélte után vallási térbolyt szimulált és még felesége főtárgyalásán is úgy viselkedett, hogy a törvényszéki orvosszakértőket is megtévesztette.

Néhány nap óta teljesen megváltozott a gyilkos csendőrfőhadnagy és a margitkörtű fogház igazgatójától engedélyt kért, hogy a feleségének levelet írhasson.

Az engedélyt megkapta és német nyelven a következő levelet írta:

Egyetlen drága Micikém!

Nem tudom, hogy irjam meg Neked mindazt, amit tiszta szíveimből mondani szeretnék, hiszen rossznak, nagyon rossznak tartasz engemet. Igaz, hogy rossz is voltam Hozzád, kiméletlen és érzéstelen. De most, mikor magamra maradtam a zárkában, érzem sokkalta jobban szeretlek, mint valaha.

— Ha minden a régiben volna, ha újra melletted lehetnék, meg is tudnám mutatni Neked, így — sajnos — talán nem is találhatlak Téged többé. Elszakítottak, a főtárgyaláson sem beszélhetünk. Szerezz engedélyt és látogass meg, akkor talán meg fogok nyugodni.

Lédererné, mikor a levelet

megkapta, sirva fakadt, órákon át zokogott zárkájában, arcát kezimunkájába temetve.

Mikor a sirást abbahagyta, jelentkezett a fogházigazgatónál és kérte, engedjék meg, hogy férje levelére válaszolhasson. Ezt meg is engedték. Lédererné szerelmi ömlengésekkel telt levelet írt.

— Bizony, — írja — ha újra ölembe hajthatnád a fejcskédet — írja, de türelme nem tart ki az érzéstelen szavaknál, levelének legnagyobb részét a fehérnemű kérdése tölti ki. Örömmel ajánlja fel a „liebster Guszti”-nak, hogy a fogházban kifoltozza fehérneműit. Jól vagyok.

Csóköllak
Mici.

Lédererné már megkapta férje fehérneműit és azokat foltozza a fogházban.

Léderer vallási térbolya egyre fokozódik. Állandóan az angyalokkal akar társalogni. — Édesanyját nem ismerte fel és később, amikor egy pillanatra felismerte, a bibliáról és a prófétákról beszélt neki.

A hadbírószak elrendelte az elmeállapotát megvizsgálását, mert az ítéletet addig végrehajtani nem lehet, amíg ki nem derül, hogy örült-e Léderer, avagy szimulál. Egyelőre tehát szó sincs a halálos ítélet végrehajtásáról.

A SZERKESZTŐ ÜZENETE

oo

(E rovatban bármilyen felvilágosítással — természetesen, amennyiben a kérdés a jó ízlésbe, vagy az erkölcsökbe nem ütközik — szívesen szolgálnunk.)

Háziasszony. Penészfoltokat fehérneműből a következő eljárásokkal távolíthat el: 1. Mindenekelőtt mosószappannal alaposan ki kell mosnia a ruhát s aztán bő vízben kiöblögetnie. Ezután a fehérítés következik. Ehhez olyan vizet használ, amelynek literjéhez 2 gram hydrogenperoxidot öntött. Ebbe hosszabb időre beáztatja a ruhát s végül olyan vízben öblögeti ki, amelybe egy százalényi kénsavat öntött. 2. Az is használható szokott, ha a fehérneműt hosszabb időre íróba áztatja. 3. Ha még friss a penészfolt, akkor rendszerint elegendő, ha ecetbe vagy pedig késszázalékos citromsavba mártja bele. 4. Végül ezt az eljárást is ajánljuk: Fehér szappant hideg állapotban oldjon föl esővízben, ezt kenje rá a penészfoltokra, aztán szórjon rá hamuszirt; majd fektesse ki a napra a fehérneműt; utána mossa ki puha vízben s végül száritsa meg a napon, úgyhogy fűre tekergeti ki a ruhát.

Kezdő. 1.) A legnépszerűbb gyorsírási rendszer a Gabelsberger—Markovits-féle. Ez vált be legjobban. 2.) Írógéptípust nem ajánlunk.

Jogász. 1.) Benes Edward dr. Csehszlovákia külügyminisztere, a háború előtt tanár volt a prágai kereskedelmi akadémián. 2.) Prágában tudunk három nagy, németnyelvű napilap jelenik meg: a Prager Tagblatt és a Bohemia, amelyek a csehszlovák nemesség érdekeit képviselő független lapok és a Prager Presse, amely Benes dr. orgánuma.

Tanulni vágyó. Legjobb, ha egyenesen az iskola igazgatóságához fordul.

Litteratura. Ha a magyar irodalom történetét összefoglalóan meg akarja ismerni, olvassa Beöthy Zoltán klasszikus kis munkáját: „A magyar irodalom kis tükré”, melyet a budapesti Athenaeum adott ki. Ez a munka a legrégebb időktől a múlt század nyolcvanas éveig terjedő irodalmi korszakok történetét öleli fel. Az újabb, sőt legújabb magyar irodalmi irányokról és írókról tömören — ha nem is mindig elfogulatlanul tájékoztat Pintér Jenő tavaly megjelent rövid irodalomtörténete (szintén Athenaeum-kiadás.)

Színipövendék. Fentebbi üzenetünknek is szól.

Tudomány. A kértett egyéniségek rövid jellemzése ez: 1. John Dewey 1859-ben született, a new-yorki Columbia-egyetemen a bölcsélet tanára, főként Leibnitz és Darwin-filozófiai tanulmányával tűnt ki. 2. Rudolf Goldscheider, 1870-ben Bécsben született, ugyanitt el, híres neves szociológus, ő alapította meg a Deutsche Gesellschaft für Soziologie-t; legismertebb műve: „Staatssozialismus und Staatskapitalismus”; 3. Gustav Landauer, 1870-ben Karlsruheban született, műveiben marxista-ellenes, ideálanarchista ál-

laspontot képviselt, elesett 1919 május 1-én a müncheni tanácsköztársaság ellen folyó utcai harcokban; 4. Pythagoras, görög bölcselet, Kr. e. 280—500 között élt.

Színház

Szerda este fél 9-kor: Taifun dráma, Hegedüs Gyula a budapesti Vigaszínház művésznének felléptével.

Csütörtök este fél 9-kor: Ördög, Hegedüs Gyula, a budapesti Vigaszínház művésznének második felléptével.

Péntek este fél 9-kor: Királybohózat, Hegedüs Gyula a budapesti Vigaszínház művésznének harmadik felléptével.

Szombat délután fél négy órakor: Kacagó-est (Flótás kapitány, Öreg asszony nem vén asszony, kabaré.) Sik Rezső, a budapesti Városi-színház művésznének vendégfelléptével.

Szombat este fél 9 órakor: Antónia, Hegedüs Gyula, a budapesti Vigaszínház művésznének negyedik felléptével.

Vasárnap délelőtt 10 órakor: Munkáselőadás.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Cigányprimás. Operett, mérsékelt helyárrakkal. Sik Rezső, a budapesti Városi-színház művésznének vendégfelléptével.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Királybohózat, Hegedüs Gyula, a budapesti Vigaszínház művésznének bucsufelléptével.

Vasárnap este fél 9 órakor: Notre Damei toronyőr.

Hétfő este fél 9 órakor: Nótás kapitány. Horváth Mici, Kertész Manci, Bihari Nándor és Rohonczi Mihály bucsufellépte. Utolsó előadás.

A pálinka

Vasárnap, augusztus 9-én, munkáselőadás keretében Zola megrendítő proletárdramáját, a *Pálinkát* mutatja be a színház társulat. Az alkoholnak gyógyító kristályszepe, a Zola drámája, ez az egyetlen szép és nemes, ami mégis vigasztalhatja a szesz előtt leboruló, jobban mondva a szesz után egyensúlyukat veszített szegény alkoholistákat, mert nem csillant volna meg ragyogó fénye az irodalom lapjain, ha ők mincsenek, hosszú várakozás után kerülne újból színre. — Legutóbb, mint már jeleztük is, Bihari Ákos, a tavaly tragikus hirtelenséggel elhunyt nagy színművész játszott Nagyváradon. A vasárnap esti repiz iránt nagy szociális jelentősége és az előre látható jó előadás miatt igen élénk érdeklődés mutatkozik.

— Gyimesi vadvirág. Ma este Géczy István leghíresebb népszínműve a 100 arannyal jutalmazott Gyimesi vadvirág kerül színre. Ez a népszínmű évtizedeken keresztül megtudta tartani a maga őszinte hangulatát, mert talán egyetlen hasonló színpadi munkát sem alkottak még ennyire gazdag ismeretével az erdélyi székely falvak tisztá szívű

lakóinak. A Gyimesi vadvirág előadását a legmagasabb gondtal készíti elő az igazgatóság, amennyiben a főszerepeket a társulat legkiválóbbjainak osztotta ki. A főszerepeket T. Pogány Janka, Biczó Margit, Benes Ilona, Kertész Manci, II. Czene Steli, Tóth Elek, Bihari Sándor, Siell Kabos, Madas, Bihari Nándor, Galambos és Hevesi Jászsák.

— Öröklési érdeklődés Hegedüs Gyula felléptei iránt. Szerdán este öt napig tartó ünnepi korszaka kezdődik az idei évad utolsó részén. Szerdán este kezd meg öt napra terjedő vendégfelléptei Hegedüs Gyula a budapesti Vigaszínház világhírű művésze a magyar színészet legmarkánsabb és legragyogóbb tehetségű büszkesége. Nagyvárad publikumának nem kell különösebben bekonferálni azt, hogy mit jelent Hegedüs Gyula vendégszereplése színpadunkon, mert tisztában van azzal mindenki, hogy az abszolút színpadi művészet eme nagyszerű reprezentánsa a legtökéletesebb szépségekkel fogja megörvendeztetni hallgatóit. Nem lehet Nagyváradon egyetlen ember sem, aki szívével és lelkével ne lelkesedne arra a gondolatra, hogy nagyon hosszú idő után ismét alkalma van gyönyörködni a világ legjobb Ördögében, Tokermójában, Kovács Bélájában és Királyában. Ezek azok a szerepek, amelyek Hegedüs Gyula nevét ismertté tették, nemcsak Európa, hanem Amerika színházi közönsége előtt is. Hegedüs Gyula szerdán este a Taifun-ban, csütörtökön a az Ördögben, péntek és vasárnap délután 6 órakor a Királyban, szombaton este pedig az Antóniában lép fel. Ezek az ünnepi előadásokon jelen lesz mindenki, aki a magyar színészet színvonalára büszke. Valamennyi előadásban a társulat legjobbjai szerepelnek.

Horváth Mici, Kertész Manci, Rohonczi és Bihari Nándor bucsója. Hétfőn este a Nótás kapitányban vesz bucsút Nagyváradtól, a közönség négy legkedveltebb operett művésze: Horváth Mici, Kertész Manci, Rohonczi Mihály és Bihari Nándor. A távozó művészeket a közönség forró ünneplésben fogja részesíteni, mert valamenyen igen közel létköztek a közönség szeretetéhez és az egész szezon alatt csak elismerést szereztek ritka képességeikkel. A Nótás kapitány előadására már csak szórványosan lehet jegyet kapni.

— Notre Damei toronyőr. Több oldalról megnyilvánult kívánságnak tett eleget az igazgatóság, hogy vasárnap este műsorra tűzte a Notre Damei toronyőr című 12 felvonásból álló romantikus drámát. A Notre Damei toronyőrben az egész drámai személyzet felép, ami biztosítja az előadás legteljesebb sikerét.

— A Hetényi színiiskola vizsga előadása. A jövő hét szerdáján, esti előadás keretében lesz az évzáró vizsgája Hetényi Elemér országos hírvizsgálójának. A kiváló képességű növendékek gazdag műsor keretében a legjobb darabok különböző jeleneteiben tesznek bizonyosságot egy évi tanulás nagyszerű eredményeiről. A vizsgaelőadás iránt érthető nagy érdeklődés nyilvánul.

Nyíltér

Üveg, porcelán, lámpa.

III. 5/10

Konyhafelszerelési, főző és porcelánedények. Befűtő és uborkaszívogatók. legelőbban beszerelhetők nagyban és kicsinyben.

FRATH KOMLOS TESTV.

Gyári raktár. — Nagykereskedés. Oradea-Mare — Nagyvárad. Str. N. Iorga (Zöldia u.) 13 sz.

Telefon 372.

2

kiadásban jelent meg négy betű alatt

PAPINI és das könyve

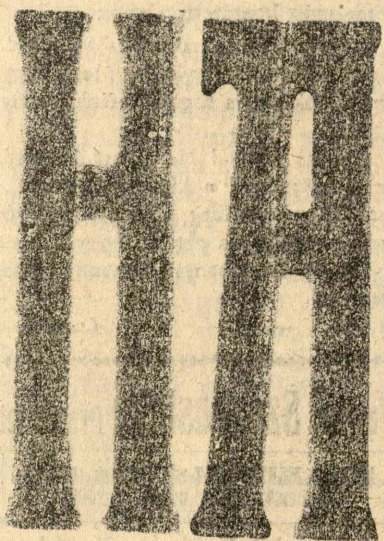
Krisztus története

Arz. fűzve 360 Lei

vaszonkötésben 420 Lei

Mind nfajta gondo közásr ember olvassa.

Kapható a Hegedüs Hirlapiroda-ban



beiratkozik a HEGEDÜS HIRLAPIRODA Kölcsonkönyvtárba, 40 leiért havonta minden könyvet kiolvashat.

Modern új könyvekkel felszerelt kölcsönkönyvtár a Hegedüs Hirlapiroda könyvtára

Négy kiáltvány...

Franciaország vezető szellemei a békeért, a megértésért és a gondolat szabadságáért

— Párisi tudóstónktól. —

Négy kiáltvány jelent meg most egymásután Párisban; mind a négy a francia szabad szellem, a kicsinyességeken messze felülemelkedő emberek hangja csendül ki isteni zengéssel.

Az első kiáltványt a mai Franciaország ragyogó nevei: Henri Barbusse, Georges Duhamel, Pierre Hamp, Charles Vildrac és Leon Werth írták alá, továbbá Victor Margueritte, akinek beszéde, mint tábornok 1871-ben a németek elleni harcban volt el. Ez a kiáltvány többek között következőket mondja:

— „Elítéljük-e, vagy nem a háborút, bármi legyen is a neve? Ha igen, akkor egyesülünk és közös erővel tiltakozunk a gyarmati háború ellen, amely újból nyugtalanítja a muzulmán népeket...”

A második kiáltvány a „lelkisemlékhez” apellál és első sorban négy francia tábornok aláírása díszlik rajta. Négy olyan tábornoké, akik a világháború alatt kitüntették magukat a viselkedésükkel. A négy tábornok: Chabaud, Percin, Verhaux és Gérard. Aláírták még olyan kiváló írók, mint: Jules Romains, Maurice Rostand, René Maran, továbbá Jean Longuet, Larregny de Civiérus, egy, akinek fia Verdunnál hősi halált halt. A felhívás a francia-német béke érdekében a versaillesi békeszerződésből azt a szakaszt, amely Németország bűnösségét kimondja, törli még a kiáltvány: hogy minden ország titkos levéltárait nyissák meg elfogulatlan tudósokból álló bizottság előtt, hogy a világháború tisztaírók legyenek; hogy az „erkölcsileg szereljen le”, a világ majd így sor kerülhet az új leszerelésre is.

A harmadik kiáltvány hivatalos lengyel és a francia értelmiség leggyógóbb nevei olvashatók rajta. A kiáltvány kibocsátói hangsúlyozzák: természetes, hogy lelkileg a harcoló francia katonák mellett vannak, de mintetjük elsősorban a béke felé irányozva, amelynek megvalósításáért — reméljük — a kormány minden lehetőséget el fog követni.

Végül a negyedik kiáltványt olyan emberek írták alá, mint Curie asszony, a világhírű vegyész, Aulard, a történettudós és Janet. Ezek tiltakoznak a daytoni majomper ellen, amelyben a tudomány és a gondolat szabadságának megcsufolását látják. A négy tarka virágcsokor a francia szellem csodálatos kertjéből, melyet sokan szeretnek sivatagként megégetni. De azért egyre többeknek egyre sürűbben mutatkozik meg Franciaország igazi arca...

Csak egy privilégium létezik, mely jogosult: a géniusz privilégiuma, mikor a géniusz az erénnyel szövetkezik...

MAZZINI.

Görög csapatok vonulnak a bolgár határra

VÉDENI AKARJÁK A BULGÁRIAI GÖRÖGÖK SZEMÉLYI ÉS VAGYONBIZTONSÁGÁT. A GÖRÖG KÜLÜGYMINISZTER HÍVATKOZATA

— Az Estilap eredeti távirata —

Szófiából jelentik, hogy a görög kormány egy hadosztályt küldött a bolgár határra, ahová további görög csapatok utban vannak. Hírlik, hogy a diplomáciai viszony megszakadt a két állam közt.

Henthis görög külügyminiszter egy újságit előtett nyilatkozatában cáfolja, hogy a görög csapatok felvonulása csak támadó célja volna:

— A bolgárok — mondotta

Renthis külügyminiszter — gyilkosságokkal és rablásokkal terrorizálni akarják a Bulgáriában lakó néhány ezer görögöt, hogy ezek kivándoroljanak. Bulgária semmit sem tesz görög nemzetiségi alatti élet- és vagyonbiztonságának védelmére, ezért mi sereget küldünk a határra és ott tartjuk azt addig, amíg a bulgáriai görögök élete és vagyona biztosítva nincs.

SPORTESEMÉNYEK

A magyar vízipóló-csapat a németeket is megverte

A magdeburgi uszóversenyek újabb szenzációja

— Budapesti tudósítónk távirata —

Magdeburgból jelentik: A szombati 1:1 arányú eredmény után

a vasárnapi uszómérkőzést a németek nyerték meg.

Részletes eredmények:

4×50 m. vegyes staféta: 1. Németország (Rademacher—Benecke—Frählich—Heinrich) 2 p. 13 mp. 2. Magyarország (Jung, Homonnay, Bartha—Bárány.) A németek három méterrel győztek.

4×100 m. gyorsúszás staféta: 1. Németország (Fröhlich—Rademacher—Heitmann—Heinrich) 4 p. 15, 94 mp. 2. Magyarország (Bitskey—Szigvitz, Gáborffy—Bárány) 4 p. 24 6 mp. Bárány csak egy métert tudott behozni. A németek öt méterrel győznek.

A vízipóló mérkőzést

Magyarország 4:2 (2:0) arányban nyerte meg.

Az első gólt a harmadik percben Wenk, a 10-ik percben Keserü II. újabb gólt lő. Négy perc alatt a magyar csapat öt kapufát lő.

A második félidő első percében Homonnay erős lövését Rademacher beejti. A 4-ik percben Keserü II. a negyedik gólt lövi. Gól után

a németek a tőlük megszokott durva játékba kezdenek

és a fanatikus közönség buzdítására, fenyegető magtartására az addig nagyszerű Mayer (Amsterdam) bíró sok szabálytalanságot elnéz. A magyarok látva a durvaságot, kerültek a közelharcot. Csakhamar Amann belövi a németek első gólját, majd később a másodikát.

Budapest—Kassa—Kolozsvár és Nagyvárad uszóinak találkozása a Félix-fürdőben

A nagyváradi sporttörténetben ez eddig még példátlanul álló szenzációs esemény színhelye lesz a Félix-fürdő uszodája, ahol augusztus 15—16-án Budapest-Kassa-Kolozsvár és Nagyvárad legjobb uszói adnak egymásnak találkozót.

A nagyváradi Törekvés uszószakosztálya, élén agilis elnökeivel, Sonnenfeld Andorral, már hetek óta fáradoznak azon, hogy az első romániai nagyszabású nemzetközi uszóverseny minden tekintetben kifogástalan legyen.

Ugyancsak a verseny keretében kerül lebonyolításra a

Sonnenfeld-serleg vándordíj, amelynek védője ezidőszereint a nagyváradi Törekvés.

○ A NAC tornászcsapata Aradon. Megemlékeztünk már arról a nagyszabású tornaünnepélyről, amely az Ate rendezésében vasárnap Aradon zajlik le. Az ünnepségre a rendező egyesület meghívta a NAC kiváló hölgy és férfi tornászait is, akik értesülésünk szerint erősen készülnek a szenzációsnak ígérkező szép versenyre.

○ Elhajasztották a szatmári tenniszversenyek döntőjét. Tegnap kellett volna lejátszani a szatmári kerületközi tenniszversenyek döntő mérkőzését.

sét. Az országon keresztülvonuló zivatar azonban teljesen hasznavehetelenné tette a pályákat. A döntő mérkőzéseket ilyenformán csak később fogják lejátszani.

○ Strasser Emil Nagyváradon. A Nagyváradi Atlétikai Club hosszú éveken keresztül reprezentatív játékos és odaadó hive: Strasser Emil tegnap délután barátai látogatására váratlanul Nagyváradra érkezett. A NAC hűséges tagját meleg szeretettel fogadták mindenfelé. Strasser két hetet szándékszik Nagyváradon maradni.

Horti Sándor és Sik Rezső vendégszereplése

Tegnap este a „Hejehuja báró” című kedélyes operettben a budapesti Városi Színház két jönni tagja: Horti Sándor és Sik Rezső szerepelt Nagyváradon. Mindkettő kitűnő felkészültségű, intelligens színész, akik valószínűs kabinet alakítást csináltak szerepükből és elejétől végig mulattatták a közönséget. A váradi operettgyűjtésből elsősorban Betegh Bébit említjük meg, aki tegnap ismét elevenében volt. Pompás szerepe, sikerült táncszámai és nagyszerű toalettjei most sem tévesztették el hatásukat. Fraita Géza elegáns Hejehuja báró volt.

Tolvaj cigányasszony a rendőrség kezén

Tegnap délután a Kovács Testvérek nagyáruházában több cigányasszony tért be, akik vásárlás ürügye alatt rengeteg árut tettek a pultra maguk elé. A cég egyik főnökének gyanús volt a társaság és minden mozdulatukat figyelemmel kísérte:

— Ázs se jó! Ázs se jó!

— mondogatták mindenre és közben egy vég zefir az egyik asszony: Baba Julianna szoknya alá került. Az egyik alkalmazott rendőrt rohant, aki aztán bevitte az őrszobára. Baba Juliát. A cigányasszony égre-földre esküdözött, hogy ő semmit sem csinált. Nagy volt aztán a meglepetése, amikor a szoknya alól kihalaszták a finom zefir véget.

A póruljárt cigányasszonyt ma délelőtt átkísérték az ügyészség fogházába.

A csapodár herceg Koline legszebb filmje

x 24 óra alatt kaphat magyar, osztrák, cseh, francia, angol vizumokat a Hegedüs Hirlapíródában.

Az elhizás

és a soványító gyógykezelések. Írta: dr. Lukács Pál. Ára 140 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapíródában

A nagyváradai telefonelőfizetők új számai

(Folytatás.)

Az első szám az új, a zárjelben lévő szám pedig a régi, (tehát most már érvénytelen) telefonszámot jelzi.

N.

430 (12-61) Nach J.
259 (11-12) Nádor Henrik és Fia.

319 (11-56) Nagyvárad város egészségügyi hivatala.
794 (17-10) Városi főüzem.
504 (13-70) főjegyző.

235 (11-04) Köztisztasági üzem.

113 (10-20) Prefektus.
201 (10-92) pénzügyi tanácsos.

423 (12-15) tiszti főorvos lakása.

477 (13-17) Vízműtelep.
438 (12-69) Nagyvárad napi-
lap éjjeli szerkesztősége.

772 (16-52) Nagyvárad Napló-nyomda.

81 (18-47) Negulescu ezredes.

448 (12-89) Ney Pál dr.

524 (13-75) Nissel és Fia ragó.

781 (15-74) Nissel és Fia ragó.

667 (14-86) Nissel Lőrincz.

668 (14-58) Nissel Mór.

O.

177 (10-82) Orient festékkeres.

767 (16-41) Orient biztosító.

446 (13-50) Órás László.

P.

401 (12-18) Pelle János dr.

317 (11-50) Phönix biztosító.

476 (13-16) Pogány Gyula dr.

115 (10-25) Popoviciu Vasul.

35 (15-01) Posta és távirat dr Chisiu inspektor.

72 (15-18) Fülöp mérnök lakása.

63 (15-92) Gorun inspektor lakása.

771 (16-99) Leadás.

3 (12-10) Posta tanfolyam.

227 (10-97) Prometheus r.-t.

R.

547 (13-79) Rapid.

342 (11-69) ifj. Rácz János.

771 (16-99) Radió állomás.

615 (14-07) Rein Marcel.

650 (14-69) Rézbányai erdő-
par.

649 (14-62) Rippner Farkas.

117 (10-23) Robitsek Sándor.

675 (14-95) Román-Oszták bank r.-t.

449 (12-91) Róna Andor.

694 (15-48) Rosenberg Mó-
ritz.

456 (12-96) Rosinger, Ripp-
ner és Leitner.

752 (16-03) Roxin Tódor dr.

479 (13-20) Róth József.

S.

285 (11-29) Róna József.

554 (13-86) Salamon Bene-
dek.

386 (12-01) Schreiber Andor.

419 (19-05) Schusztar ezre-
des.

640 (11-43) Schwartz Dezső.

708 (15-63) Schwartz József és fia.

671 (15-05) Schwartz Sámuel ecetgyár.

257 (11-11) Sebestyén Artur.

343 (11-72) Silberstein Izidor

88 (10-03) Singer Andor.

173 (10-78) Somogyi Géza.

238 (11-08) Sonnenfeld Adolf

620 (14-17) Sonnenfeld Gusztáv.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

630 (14-34) Szalay József.

684 (15-28) Szemere Miklós.

233 (11-02) Sztarill Ferenc.

817 (17-46) Spitzer Bernát.

637 (14-42) Spitzer Sámuel és fia.

263 (11-13) Stein Mihály.

635 (11-37) Stern Dezső.

688 (15-41) Stern Dezső.

809 (17-43) Stern fatelep.

707 (15-57) Stern Miksa.

542 (13-76) Sternberg Izsák.

Öngyilkos lett egy váradai temetkezési vállalkozó

Anyagi gond és gyögyülhetetlen idegbaj kergette halálba — Megható búcsulevelek családjához és a hatóságokhoz

Egy valaha jobb napokat látott nagyváradai iparosmester, Csekő Lajos 70 éves temetkezési vállalkozó Alekzandru (volt Teleky) utca 56. szám alatti házában padlára ma reggel felakasztotta magát.

Az életunt öreg ur iragázása nem érte váratlanul a szívtartózt, akik aggódó gondossággal vették körül a földön fekvő idegbajban szenvedő embert. Csekőnek nemrégiben vizsgált temetkezési üzlete volt, egy évvel előbb csődbe ment. Az anyagi gondokkal küzdő Csekő Lajos idegeit a felesége és gyermekei mintha elhagyták, hogy a hajkoru ember utolsó éveit kellemes és nyugodt körülmények között tölthesse. Csekő Lajos már csak kinszenvedés az élete és

az izben tett célzásokat arra, hogy elpusztítsa magát.

A buskomorság veit a erőt és alig akarta elfogni az ételt.

Tegnap délután még aránylag nyugodtan beszélgetett gyermekeivel, majd kora este lepihent. Reggel aztán orvosi ebédre és kiment az udvarra. Családja azonban hiába várta vissza. Kérésére irányították és

a padláson akadtak rá, ahol a haszártó kötéllal az egyik gerendára akasztotta fel magát.

A megremült emberek letették a kötelet. Megpróbálták életmentési kísérleteket alkalmazni, de minden fáradozás meddőnek bizonyult.

Időközben értesítették a rendőrséget, ahonnan dr. Popa orvos, a rendőrtisztviselő ment ki. A rendőrorvosi vizsgálat azonban már csak a halott halálát konstatálhatta. Az öngyilkos Csekő Lajos a megható sorokban vesztett feleségétől és gyermekeitől. A következőket írja:

Kedves nőm és gyermekeim!

Bocsássatok meg, de én nem bírom tovább a mai élet súlyos terhét. Az idegeim felmondták a szolgálatot. Súlyos idegbajban vagyok, az élőhalottak közé pedig nem akarok jutni, de egyébként is fáradt vagyok és nyihénésre vágyom. Az Isten legyen vezéreltem! Legyetek boldogok, fiaim és lányaim, a mamátokat becsüljétek, ápoljátok és szót fogadjatok neki. Az özvegyek és árvák Istene és a jóherzsű emberek oltalmába bízva benneteket távozom közeledek, szerencsétlen, ez életben sokat dolgoztam és szenvedtem, de minden téren kevés szerencsét élveztem férjem és apátok,

Csekő Lajos.

Majd egy másik levélben a rendőrséghez fordul

Tekintetes Rendőrség!

Súlyos idegbajom miatt önként megyek a halálba. Bűnöst ne keressenek és kérem, ne boncoljanak fel.

Csekő Lajos.

Harmadik levelét az ügyészséghez intézte Csekő Lajos.

Tekintetes Ügyészség!

Súlyos idegbajom miatt önként megyek a halálba gyögyulást keresni. Azért kérem, bűnös után ne nyomozzanak, mert az itt nincsen és igen kérem, ne boncoljanak fel.

Csekő Lajos.

A kusza vonásokkal irt levelek egyaránt az 1925 július dátumot viselik. Amint a levelekből látvák Csekő Lajos már napokkal előbb készült az öngyilkosságra és csak a legalkalmasabb pillanatot várta, hogy végzetes tettet elkövetesse.

A szerencsétlen sorsu ember utolsó kívánságának megfelelően a rendőrség és az ügyészség mellőzte a boncolást. Csekő Lajos holnap délután kísérik utolsó útjára az Alexandri (v. Teleky) utcai szomorú gyászszobából.

Letartóztatták a jassyi kocsis, aki Cuza tanárt inzultálta

Revolveres merénylet a kocsis gazdája ellen
Tüntetések Bukarestben Cuza mellett

Bukarestből jelenti a Radó: A Cuza professzor elleni merénylet — melyet egy kocsis követett el — a bukaresti diákság körében nagy felháborodást keltett. Tegnap este a diákok szimpátia-tüntetést rendeztek Cuza professzor mellett. Bacaloglu diákvezér vezette a tüntetőket, akik a Teatrul National előtti téren gyülekeztek. Többen beszédet mondtak, majd az Adeverul palotája elé vonultak, ahol erős kifakadások hangzottak el a lap ellen. Innen az

Universul című lap palotájára elé mentek és éltették a lap szerkesztőit. A rendőrség itt szétverte a tüntetőket.

Jassyban a helyzet változatlan. A törvényszék megerősítette Lermannak Cuza professzor inzultációjának letartóztatását. Lermann maga is kérte a vizsgálati fogház elrendelését, mivel úgy gondolja, hogy élete veszélyeztetve van.

Az ügyész súlyos testi sérülés címén emelt vádat Lermann ellen.

A vizsgálóbíró ma tanúkihallgatásra beidézte Lermann munkaadóját, Grünspan molnárt. Amikor Grünspan a törvényszék kapuján belépett, hirtelen elebeugrott egy Urbiceanu nevű fiatalember és revolveréből négyszer rálőtt. A golyók célát tévesztették és Grünspan sértetlen maradt. A merénylet elfogták és letartóztatásba helyezték. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy a Cuza professzoron esett sérelmet akarta megtorolni.

A jassyi kereskedők tegnap is felekezeti különbség nélkül zárva tartották üzleteiket. A hétfői tüntetések alkalmával károsult kereskedők hétfőn este ülést tartottak az Iparkamara nagytermében és elhatározták, küldöttséget menesztettek a hatóságokhoz és kérték fogják vagyonzabiztonságuk megővását.

Az arkádsorról

Az Estilap tegnap néhány reflexiót fűzött a körösparti arkádokról közölt cikkemhez. Elhiszem, hogy a publicistának kell színjárat játszania, görögtűzre és tömeghatásra apellálni. Tessék megengedni, hogy egy pár rideg megállapítással ezt a fantasztikumok ürbe felemelt kérdést szépen letegyünk a sárga föld realitására, ahová való.

Azt, hogy az arkádok a városnak, tehát a közpénztárnak anyagi hozzájárulásával készüljenek, soha sem mondtam és ezt eddig senki nem gondolhatta, mert az arkádsor elsősorban a háztulajdonos érdekeit szolgálja. A Fekete Sas passzázsja sohase jött kérti még a gyalogjáró-fenntartás költségeit se. Így hát az

arkádsornak a városi közmunkákhoz semmi köze. Ezt a cikkíró ur más úton szintén konstatálja.

Nem értem tehát, hogy miért csinál közvetlen összeköttetést a cikkíró ur az arkádsor és a nyomortanyák között. Minden építkezésnek legalább a fele, munkabérben a proletárság kezébe kerül, így hát minden munkaalkalom, a városdisztítés is, a dolgozó rétegek előnyére szolgál.

Az arkádsor tehát minden érdekeltnak hasznos — a konkurencia kivételével. Hasznára van a háztulajdonosnak, mert háza értékára hatalmas nő; a közönségnek, mert új forgalmi helyet kap és emeli a város szépségét; a munkásságnak, mert kereseti lehe-

tőséghez jut. Csak azoknak a tőkéseknek árthat, akiknek az orra elől ez a vonal elvonja a forgalom egy részét és akik félnek attól, hogy — bár ez csak átmenetileg lehetséges — a környékbeli boltok bérére le száll.

Ha a cikkíró ur osztályhígyenét akar, akkor egészen máshol kell megütni a nagydobot. Egészséges lakást csak nagyon szigorú és áldozatos rendszerrel lehet a nyomortanyák helyébe építeni, ahogy azt az osztrák városok megmutatták. Erről majd máskor és máshol beszélünk.

Ha véletlenül nem tudnám a cikkíró ur nevét, azt hinném, hogy az alatt a koturnus alatt, melyet a nyomortanyák felé meglöbögött, a konkurens kapitalisták torreadorja dobogzik egy most szűkítendő kontra-aranyborjú ellen.

Igy azonban tudom, hogy iót akar. Sajnos, addig míg a hitelviszonyok végleg meg nem gyögyulnak, szóval amíg a város nagy kölcsönökhöz nem jut, szó sem lehet arról, hogy nagyot alkossunk. Hígy-e nekem, várost igazgatni a mai pénzügyi viszonyok között igazán nem nagy élvezet.

Köszeghy József,
városi főmérnök,
műszaki főtanácsos.

A mai zürichi nyitás

BERLIN ... 12215 PRAGA ... 1525—
NEWYORK 515—B. PEST ... 7250
LONDON 2501—BUKAREST 263—
P. RIS ... 2440—BECS. ... 7253

NAGYVÁRADAI ÁRFOLYAMOK

Magyar korona	370 áru	365 pénz
Osztrák shilling	2690	27—
Francia frank	920	960
Angol font	935	930
Svájci frank	3740	3720
Lira	710	700
Dollár	192—	191—
Cseh korona	569	565

Ajánljon nekem egy jó könyvet.

Nem egyet, tizenkettőt tudok ajánlani, olvassa el a Hegedűs Hirlapiroda Kölcson-könyvtárából:

Szini Gyula: Rózsaszínű hó	225
Rovetta: A kisasszonyka	261
Tóth Béla: Bolog asszony dervise	226
D'Anunzio: Tűz	287
Hall Caine: Manxman	229
Heltay Jenő: Hét sovány esztendő	276
Gorkij: Az anya	576
Biró Lajos: Glória	521
Tormay Cecil: Régi ház	610
Vér Mátyás: Árnyék	1327
H. H. Ewers: Alraune	890
Peladan: Egy az eggyel	1776

Az automobil

szerkezete, kezelése, vezetése, gyakorlati tanácsok, hatósági rendelkezések, sofőrvizsgálat stb.

Mihály Dénes

évek óta elfogyott könyve harmadik bővített és javított kiadásban jelent meg

225 ábrával

Ára 210 lei

Kapható a Hegedűs Hirlapirodában

'A' HEGEDÜS HIRLAP- IRODA KÖLCSÖNKÖNYV- TÁRA

a következő jó könyveket
ajánlja az előfizetőinek:

Dickens: Chuzzlewit Már-
ton. Chuzzlewit Márton egé-
szén különálló helyet fog-
lal el Dickens regényei kö-
zött. Aki nem olvasta, nem
mondhatja magáról, hogy
ismeri Dickenst 2618

H. G. Wells: Szerelm és
Lewischam úr. Lewischam
úrnak, egy fiatal londoni
diáknak a szerelmi törté-
nete ez a könyv. 2009

Dosztojevszky: A féltékeny
férj. Házasságtörő regény,
francia téma, Dosztojevsz-
ky sajátos szemüvegén ke-
resztül nézve 2161

Szederkényi Anna: Amiért
egy asszony visszafordul,
Budapest szerkesztőség, iro-
dalom; ezek Judit asszony
életének új állomásai, me-
lyek szép álmokként köze-
lednek és megfakulva, meg-
semmisülve maradnak el
mögötte 2862

Riulet Constantin: Akadály.
A háború utáni ember föl-
zaklatott, dult idegzetének
fájdó érzékenysége e novel-
lák alaphangja. 2818

John Galsworthy: A sötét vi-
rág. Az ifjúság, szenvedély,
szerelem utolsó fellobbaná-
sa és lassu rezignációba
halása a tiszta szép asszo-
nyi lélekben, a legjobb an-
gol írók egyikének mester-
műve 2867

Szomaházy István: Januári
rege. Gyengéd érzelmesség-
gel, szikrázó ötletekkel, el-
ragadó humorral megírt je-
lenetek 2872

3 Lei

egy szó hétköznapi a nagy
példányszámban megjelenő

ESTILAP

ban az apróhirdetések között.

Betöltendő állás férflaknak

Betöltendő állás nőknek

Állást kereső férfiak

Állást kereső nők

Szabás, varrás

Ipari munkák

Betegápolás

Oktatás

Az eredmény gyors és biztos

Olvassa el
naponta az

Estilap apróhirdetéseit

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

OSZ. levelet megkaptam. Ma küld-
tem csomagot ruhával. J. 891

CS. JÁNOS levelét teljes leányne-
vemnek Hegedüs Hirlapirodába ké-
rem. Sz. J. 890

BOGI. 2 levelet egymásután nem
postán küldtem. Választ mikor jön.
Szervusz. 488

SZÖKE bab! Ma délután átadott
soraim értelmében nem várva szer-
dát, már kedden küldöm üdvözlőm
és kérem, közölje melőbb jelge cí-
mét és azt, hogy mikor láthatom.
Levelet postán Kővágó örs jeligére.
489

ATHELYEZTE a Mária királyné
(Bémer) térre az Elit kávéházzal
szemben Kertész Reclam női divat
áru üzletét, a Rimanóczy-utcáról,
1710

Gyermekkocsik Székénél,
Piata Unirii 16.

LAKÁS

SZARAZ gyárhelyiséget azon-
nalra keresek. Cím: Pelikán boríték-
gyár.

LELEPÉSÉRT keresek 2 szobás
garcon lakást a központban. Cím: Hegedüs Hirlapirodába kérek, 390

ADÁS-VÉTEL

NÉHANY száz darab különféle
nagyágú láda eladó. Érdeklődések
Prometheus részvénytársaságnál, Str.
Saguna (Kapunus-utca) 2. emelet.
501

EGY teljesen jókarban levő fekete
hintó jutányosan eladó. Megtekint-
hető Str. Jókai Mór-utca 20. 495

ELADÓ magánház, 3 szobás lakás
átadó központban. Cím a kiadóban.
451

FEKETE tölgy uriszoba-garnitur-
ral, tűzmahagoni háló, két ágyas fe-
hér ágyas fehér gyermekszoba, gar-
derob-szekrény, konyhaedények el-
adók. Vámos Str. Vlaicu (Vámház-
utca) 51. 492

ALKALMAZÁS

KERESÜNK perfect jó női munka-
erőt, ki a könyvelésben és számolás-
ban kell gyakorlattal bír. Ajánlatok
B. B. jeligére a Hegedüs Hirlapiro-
dába. 497

KÖZÉPKORU gyermekgondozónő
vidékre 1 és 2 éves gyermek mellé
kerestetik. Braun Béla Kisljenő,
Arad megye. 485

PARISI egyetem hallgató francia
órát és fordításokat vállal. Cím
Hegedüs Hirlapirodában. 498

TAKARITÓNŐ ajánlkozik. Str.
Halász-utca 18. Balázs Mancsi. 500

GYERMEKEK mellé ajánlkozik
intelligens közepkoru nő. Dr. Med-
vagy gyógyszerárban bővebb felvilá-
gosítás. Str. Sztaroveszky-utca. 499

MANIKÜRÖS kisasszony azonnal
felvétetik. Alexandru Zemplényi,
Piata Unirii 7. 494

FŐZŐNŐNEK ajánlkozom lehető-
leg házaspárhoz. Cím Str. Vámház-
utca 29. Frast Terus. 495

DIPL. SZESZGYARVEZETŐ 18
éves gyári gyakorlattal technikai és
szellemi képzettséggel állást keres.
Megkeresést a kiadóhivatal „Melasz”
jelige alatt továbbít.

MINDENES főzőnő ajánlkozik
15-éves kis családhoz. Str. Nikolae
Jorga (Zöldfa-utca) 3. Házme-
ster-nél. 487

ROMÁN-német levelezőt azonnali
belépésre keres Rimanóczy műbutor-
és Parkettgyár r.t. 496

Utlevélre vízumot pontosan,
gyorsan csak a Hegedüs Hirlap-
iroda készít.

Gyári perzsa

jutányos árban rész-
letre is kapható 1800

Sternberg régiségkereskedő
Bul. Reg. Ferd. 14

A nagyváradi bőröndárú és táskagyár

Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18 szám alatt
gyári helyiségében az összes gyártmányait

detail és engros gyári árban árusítja regie felszámítás nélkül

A garantált vulkan fibre
bőröndök árai nagyság 50, 55, 60, 65, 70, 75
centiméterekben. Árak: 542, 596, 650, 705, 758, 814

Mimosa fotográf

Strada Saguna No. 4.

ujonnan átalakítva művészi
fényképeket. Utlevél és iga-
zolvány-fényképek azonnal
OLCSÓ ÁRAK MELLETT
készülnek. 1873-III

Kevesebb pénzbe kerül

a kávéja, ha babkávét
pótlék helyett az újat

„ENRILO

-ból készíti.

„ENRILO

sikeresen pótolja a ba-
kávét. Erősebb, ízlet-
sebb és ezenfelül me-
rendkívül olcsó is. En-
különlegesség minős-
géért, gyártójának,

Franck Henrik
cégnek világhire szava

1546-

Ha túrdőre vagy küldődre ut

Aszódinál vásárolj



ménaszörpöt, gy-
akácméz, szal-
vaját, szardíniát, f-
friss csokoládé-
nokat. Fűszer- és
megeosztá ynál
bani árat számít-
zamatú pörkölt ká-
utánozhatatlanok.

Aszódinál, Sas-palot

Reclam fényképésze

Sir. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 9.

modernül berendez-
MEGNYILT. — Mode-
fényképeket és nag-
tásokat szakszerűen
szítunk részletre

1873

Máig nem létezett olcsó árért
szítek a tavaszi és nyári sze-
ből megmaradt valódi

angol szövegek dívatöltönyöket.

Weisz E. Zsigmond Rimanóczy-utca
a Royal mellett.

Cipésműhelyeme

Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 21.
Str. Anonima (Gedeon-utca) sar-
ÁTHELYEZTEM. Ugy térfi, mint
cipőket elsőrendű kivitelben a lehe-
legjutányosabb
árban készítek **Szabó Imre**

Sonnenfeld Adolf r. t.